

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

PIG

ПОЛИТИКА И ПРИВРЕДА

PIG D-S044

PIG.44.SR.R.K1.20

47929

12

Политика и привреда

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Детаљно прочитајте сва упутства и пажљиво их следите.

Не окрећите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку са којом се пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се са нула (0) бодова.

Ако погрешите у писању, грешке ставите у заграде, прецртајте их и ставите скраћени потпис. **Забрањено је потписати се пуним именом и презименом.**

Када решите задатке, проверите одговоре.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 20 страница, од тога 2 празне.

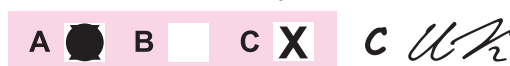
Ако сте погрешно означили одговор, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

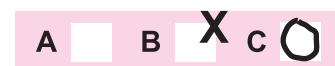
Тачно

Исправак нетачног уноса

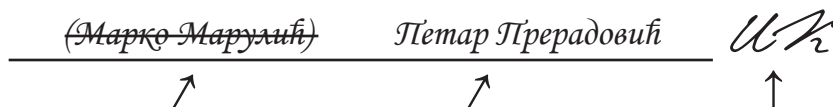
Нетачно

Преписан тачан одговор

Скраћени потпис

б) задатак отвореног типа

Прецртан нетачан одговор у заградама

Тачан одговор

Скраћени потпис

Политика и привреда

I. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само **један** је тачан.
Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

1. Који је од наведених филозофа заступао идеју да је једина исправна политика она која следи Божје заповести?

A. Аристотел
B. Марко Тулије Цицерон
C. Тома Аквински

A. ☐
B. ☐
C. ☐

2. Којој врсти организација припада *Greenpeace*, организација којој је циљ очување природе на планети Земљи, а финансира се донацијама?

A. владиним организацијама
B. националним невладиним организацијама
C. међудржавним невладиним организацијама

A. ☐
B. ☐
C. ☐

3. За време предизборне кампање владајући локални дужносници отварају нову кинодворану у граду. Како се назива тај чин локалне власти?

A. политичко деловање
B. политичка социјализација
C. културна манифестација

A. ☐
B. ☐
C. ☐

4. Којој идеолошкој оријентацији припада политичка странка која се залаже за темељне и брзе промене политичког система револуционарним путем ради постизања социјалне једнакости становништва?

A. левој
B. десној
C. центру

A. ☐
B. ☐
C. ☐

PIG D-S044

01

Политика и привреда

<p>5. Грађани су потписивањем петиције након које би се провео референдум покренули поступак промене устава. Како се назива тип демократије у оквиру којег грађани могу тако политички деловати?</p> <p>A. посредна демократија B. непосредна демократија C. либерална демократија</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>6. Који од наведених политичких субјеката је носилац суверенитета у полупредседничкој републици?</p> <p>A. цели народ B. једна особа C. један друштвени слој</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>7. Коју од наведених овласти има парламент?</p> <p>A. Именује војне заповеднике. B. Објављује рат и закључује мир. C. Одлучује о рату и миру.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>8. Којим су грађанима у либерално-демократском политичком поретку уставом загарантовани слобода и заштита њихових права?</p> <p>A. сваком појединцу B. само националним мањинама C само припадницима националне већине</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S044</p> <div> 01</div>	

Политика и привреда

9. На слободним вишестраначким парламентарним изборима тајним гласањем учествовали су у једном селу само држављани старији од 80 година, јер су се сви остали радно активни становници иселили. Како се назива врста избора из описаног примера?

- A. некомпетитивни избори
- B. компетитивни избори
- C. семикомпетитивни избори

A. ☐

B. ☐

C. ☐

10. За време актуелног сата у Хрватском сабору посланици траже додатна објашњења о могућем сукобу интереса министра финансија. Према Уставу Републике Хрватске, колико је најмање посланика потребно за подношење интерпелације о сукобу интереса министра у Влади Републике Хрватске?

- A. 1/10 посланика
- B. 1/5 посланика
- C. 1/3 посланика

A. ☐

B. ☐

C. ☐

Политика и привреда

11. Новинари објављују написе о коруптивним делима саборског посланика, шта је већ пријављено Уреду за сузбијање корупције и организованог криминала. Које државно тело одлучује о укидању имунитета саборском посланику пре казненог прогона?

- A.** Државно тужилаштво
- B.** Хрватски сабор
- C.** Уставни суд Републике Хрватске

A. ☐
B. ☐
C. ☐

12. Руководилац јавног предузећа користи се својим положајем и омогућује рођакињи праће возног парка њезине превозничке твртке на рачун јавног предузећа, а она му за то уплаћује договорени износ на приватни рачун. Које државно тело је дужно поступати против починилаца из описаног примера?

- A.** Порезна управа
- B.** Државно тужилаштво
- C.** Државно судско веће

A. ☐
B. ☐
C. ☐

Политика и привреда

<p>13. Уставни суд Републике Хрватске утврдио је да Хрватски сабор није донео пропис о финансирању изборне промоције политичких странака, шта онемогућује извршење одредби Устава Републике Хрватске. Кога према Уставу Републике Хрватске Уставни суд треба обавестити о овоме пропусту Хрватског сабора?</p> <p>A. Владу Републике Хрватске B. Председника Републике Хрватске C. Уред за сузбијање корупције и организованог криминала</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>14. Којом већином према Уставу Републике Хрватске Хрватски сабор одлучује хоће ли приступити промени Устава Републике Хрватске?</p> <p>A. обичном већином гласова посланика B. већином гласова свих посланика C. двотрећинском већином гласова свих посланика</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>15. Који грађани у Републици Хрватској према Уставу Републике Хрватске имају активно и пасивно бирачко право на изборима за Европски парламент?</p> <p>A. сви грађани Европске уније B. сви држављани Републике Хрватске C. сви становници Републике Хрватске</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>16. Које државно тело има овлаштења према Уставу Републике Хрватске доносити уредбе о раду Државног инспектората?</p> <p>A. Хрватски сабор B. Влада Републике Хрватске C. Председник Републике Хрватске</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S044</p>	<div> 01</div>

Политика и привреда

<p>17. Шта осигурава следећа одредба Устава Републике Хрватске: <i>Сватко је недужан и нитко га не може сматрати кривим за казнено дело док му се правомоћно судском пресудом не утврди кривица?</i></p> <p>A. претпоставку невиности B. једнакост пред законом C. забрану ретроактивне примене закона</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>18. Који је од наведених докумената био присиљен потписати енглески краљ Јован без земље након устанка племства ограничивши тим своју моћ, а дајући повластице поданицима?</p> <p>A. <i>Habeas Corpus Act</i> B. <i>Magna Carta Libertatum</i> C. <i>Petition of Rights</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>19. На које се темељно економско питање даје одговор када се расподела друштвеног производа обавља применом тржишних механизма и мера економске политике државе?</p> <p>A. <i>Шта производити?</i> B. <i>Како производити?</i> C. <i>За кога производити?</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>20. Који од наведених економских проблема проучава микроекономија?</p> <p>A. како повећати стопу раста националног производа B. како потрошачи распоређују ограничене дохотке на тржишту добара и услуга C. како смањити пораст годишње стопе инфлације мерене потрошачким ценама</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>PIG D-S044</p>	 01

Политика и привреда

<p>21. Твртка је средствима из ЕУ фондова проширила техничке производне капацитете за 25 %, шта је резултирало повећањем броја готових производа од 38 % на годишњем нивоу. Којим се показатељем успешности може изразити постигнути резултат пословања у описаном примеру?</p> <p>A. ликвидност B. рентабилност C. производност</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>22. Како се назива врста тржишта на којем се размена добара и услуга одвија између пет држава према одређеним законитостима и правилима?</p> <p>A. национално B. међународно C. светско</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>23. Произвођач сладоледа одлучио је повећати своју производњу током летњих месеци те највећи део производа преусмерити у хрватска летовалишта. Која је тржишна функција описана у примеру?</p> <p>A. селективна B. алокацијска C. дистрибуцијска</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. Како се назива тип привредног система у којем су ресурси искључиво у приватном власништву, држава има улогу заштите власништва појединаца, а потражња за производом диктира његову понуду?</p> <p>A. командни B. мешовити C. тржишни</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S044</p> <div> 01</div>	

Политика и привреда

<p>25. Који је економски теоретичар истицао да држава својим мерама мора потицати потрошњу те на тај начин утицати на инвестиције и привредни раст?</p> <p>A. Џон Мејнард Кејнс B. Јосеф Шумпетер C. Торстен Веблен</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>26. Пословна организација А изнајмила је 300 играћих конзола пословној организацији Б. Како се назива прилив новца који је пословна организација А остварила изнајмљивањем играћих конзола?</p> <p>A. приход B. добитак C. доходак</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>27. Власник кондиторског предузећа запослио је особу чији је задатак водити предузеће, управљати ресурсима предузећа те повећати тржишни удео за 1 %. Коју улогу има особа која обавља описане радне задатке?</p> <p>A. радника B. менаџера C. предузетника</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>28. Предузетник је осмислио и развио идеју за нови посао, али свестан је да је избор правог тренутка за нови посао кључан за успех. Како се назива особина коју поседује предузетник из описаног примера?</p> <p>A. самоувереност B. постављање циљева C. разумно прихватање ризика</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>29. Козметичарски обрт ангажује познату особу да путем друштвених мрежа представи купцима жељени третман исцртавања усана микропигментацијом. Које раздобље пословања обележава таква пословна филозофија?</p> <p>A. продајно B. производно C. маркетиншко</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>PIG D-S044</p>	 <p>01</p>

Политика и привреда

30. Држава је остварила бруто национални доходак по становнику од 52.000 америчких долара, шта је генерисало раст личне и заједничке потрошње. Како се назива досегнут ниво животног стандарда?

- A.** благостање
- B.** развијеност
- C.** богатство

A. ☐
B. ☐
C. ☐

PIG D-S044

01

Политика и привреда

II. Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором (речју или једноставном реченицом).
Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици.
Не попуњавајте простор за бодовање.

- 31.** Уједињени народи организовали су преговоре двеју зараћених држава ради смиривања сукоба. Шта је у наведеном примеру циљ политичког деловања УН-а?

0 ☐
1 ☐

бод

- 32.** Који тип политичке културе карактерише освештеност грађана о политичким процесима, критички став према власти те спремност на суделовање у политици?

0 ☐
1 ☐

бод

- 33.** Шта је Република Хрватска потврдила доношењем Устава Републике Хрватске 22. децембра 1990. године?

0 ☐
1 ☐

бод

- 34.** У којем изборном систему се примењује Донтова метода рачунања посланичких мандата?

0 ☐
1 ☐

бод

PIG D-S044

02

Политика и привреда

<p>35. Који је основни и највиши правни акт државе којим се успоставља политички поредак и одређује однос између трију дела власти?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>36. У којем политичком систему је влада одговорна и председнику републике и парламенту?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>37. У којем политичком систему полиција има овлаштења у свако доба дана улазити у приватне домове грађана и контролисати коришћење забрањених медијских садржаја који промовишу заштиту људских права?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>38. У којем су историјском облику политичког поретка наизменично владали грађани жребом изабрани у јавне службе, а Народна скупштина је доносила одлуке о свим питањима од општег интереса?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>39. Како се назива скупина парламентарних посланика чија је функција надзор рада владе и обликовање политичких интереса оних грађана које владајући не заступају?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div data-bbox="181 2018 352 2054" data-label="Text"> <p>PIG D-S044</p> </div> <div data-bbox="1294 1975 1453 2107" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1409 2076 1453 2107" data-label="Text"> <p>02</p> </div>	

Политика и привреда

<p>40. Родитељи деце с инвалидитетом нису добили заштиту Већа за електронске медије због понижавајућег и узнемирујућег извештавања у медијима. Којој се институцији за заштиту права и достојанства деце према Уставу Републике Хрватске могу обратити родитељи из описаног примера?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>41. Како се назива највише државно тело Републике Хрватске које гарантује поштовање и примену Устава Републике Хрватске, а према истоме не припада ни законодавној, ни извршној, ни судској грани државне власти?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>42. Које јединице самоуправе према Уставу Републике Хрватске обављају послове који се односе на превоз средњошколаца с отока у школу на копну?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>43. Којом се већином према Уставу Републике Хрватске бира председник Републике Хрватске?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>44. На предлог Владе Републике Хрватске Закон о аквакултури улази у процедуру измена и допуна. Којом већином према Уставу Републике Хрватске Хрватски сабор изгласава споменути закон?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div data-bbox="181 2018 352 2054" data-label="Text"> <p>PIG D-S044</p> </div> <div data-bbox="1295 1975 1465 2107" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1417 2076 1465 2107" data-label="Text"> <p>02</p> </div>	

Политика и привреда

<p>45. До којих граница Република Хрватска према Уставу Републике Хрватске остварује суверена права у морским подручјима и у подморју Јадранског мора изван државног подручја?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>46. Тко уз Председника Републике Хрватске према Уставу Републике Хрватске супотписује решење о именовању председника Владе Републике Хрватске?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>47. Којем суду према Уставу Републике Хрватске грађанин може поднети приговор против одлуке општинског суда?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>48. Које се право Уставом Републике Хрватске гарантује грађанима ако немају средстава за плаћање адвоката у судском процесу?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>49. Које подручје економске науке проучава економски раст и стабилност државе?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div> <div>PIG D-S044</div> <div> <div>02</div> </div> </div>	

Политика и привреда

<p>50. Предузетник који има добру идеју, али нема довољно капитала, жели покренути посао и основати трговачко друштво за само 10 куна темељног капитала. Како се назива трговачко друштво капитала које може основати предузетник из описаног примера?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>51. Произвођач је на тржиште пласирао мањи број производа по нижој цени како би привукао купце. Занимање купаца је расло па је понуђач одлучио произвести више производа и повисити им цену. Који закон тржишта регулише ситуацију из описаног примера?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>52. Велики произвођачи јабука смањили су понуду јабука на светском тржишту, док је потражња остала непромењена. Шта ће се догодити с ценом јабука?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>53. Држава је донела одлуку да се мале пошиљке из иностранства опорезују порезом на додану вредност. Како се назива таква врста опорезивања?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>54. У држави се повећала производња због чега се повећала и запосленост. Истовремено је дошло до раста укупног дохотка. Како се назива остварени макроекономски циљ из описаног примера?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div data-bbox="181 2018 352 2054" data-label="Text"> <p>PIG D-S044</p> </div> <div data-bbox="1295 1975 1465 2107" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1417 2076 1465 2107" data-label="Text"> <p>02</p> </div>	

Политика и привреда

<p>55. Грађанин је орочио штедњу у банци те је на рачун положио износ од 50.000 куна. Уз годишњу фиксну каматну стопу од 0,8 % по истеку уговора увећаће му се вредност орочене штедње за 400 куна. Како се назива функција новца из описаног примера?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56. Како се назива ситуација на финансијском тржишту у којој расте вредност евра у односу на амерички долар те је потребно издвојити мање евра за један амерички долар?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>57. На берзи вредносних папира самостални трговац је у своје име и за свој рачун остварио зараду од 5000 куна тако шта је купио деонице у вредности 10.000 куна и продао их за 15.000 куна. Како се назива берзовни посредник из описаног примера?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>58. Због нижих каматних стопа на стамбене кредите и веће потражње за некретнинама расла је цена некретнина. Последица је раста цена смањење потражње за некретнинама и пад економске активности у овој грани привреде. Како се назива економски циклус који је наступио након раста цена некретнина из описаног примера?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>59. Произвођач поврћа одлучио је продавати своје производе путем интернета током епидемиолошке кризе те је остварио већу зараду од својих конкурената. Како се назива елемент маркетиншког сплета из описаног примера?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div> <div>PIG D-S044</div> <div> <div>02</div> </div> </div>	

Политика и привреда

60. У Републици Хрватској у једној години је укупно произведено добара у вредности 54 милијарде америчких долара. Како се назива описан показатељ развијености Републике Хрватске?

0

☐

1

☐

бод

PIG D-S044

02

Политика и привреда

Празна страница

